

Novi grobovi

JOSEPH TOMAZIN

Po nesreči je umrl na svojem domu na 17406 Nottingham Rd. Joseph Tomazin, star 71 let. Doma je bil iz Sobeja vas pri Čatežu, kjer zapuša polbrata Janeza in več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 43 let in je bil član društva sv. Cirila in Metoda št. 193 K.S.K.J. Delal je 38 let pri Willard Storage Battery Co., zadnje leto in pol pa je bil upokojen.

Tukaj zapuša soprogo Katherine, rojena Nagy, doma iz Pozega, in več sorodnikov. Pogreb se vrši v sredo jutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 9.30 uri ter nato na pokopališče Calvary.

JOHN GUSTINČIČ

V Euclid-Glenville bolnišnici je umrl v soboto jutraj John Gustinčič, star 62 let, stanujoč na 665 E. 159 St. Bolehal je okrog leta dni in prošlo zimo je prebil en mesec v bolnišnici. Bil je samski, doma iz vasi Podbeže, fara Hruška pri Podgradu na Primorskem. V Ameriko je prišel leta 1912. Bil je član društva Friendly Neighbors št. 65 S.D.Z.

Tukaj zapuša brate Jack, ki biva na Abby Ave., Joseph in Frank v Watsonville, Calif., Andreja in Lojza v Trstu ter sestro Marijo Može v Reki. Pogreb se vrši v sredo jutraj ob 9. uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lakeshore Blvd., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

MIKE STEVINOVICH

V Mt. Sinai bolnišnici, kjer se je nahajal dve dni, je umrl v soboto zvečer Mike Stevinovich, stanujoč na 1033 E. 69 St. Star je bil okrog 62 let in je bil samski. Rojen je bil v selu Kutarica, Gesnovac na Savi, odkoder je prišel v Ameriko leta 1910. Delal je nad 20 let pri Patterson Sargent Paint Co. V stari domovini zapuša tri brate Stepana, Josipa in Ivana ter sestro Ljubo Marinič. Pogreb se vrši v torek popoldne ob 1. uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Teododija in nato na rusko pokopališče.

MARY GORIŠEK

V petek popoldne je preminila v St. Luke's bolnišnici splošno poznana Mary Gorišek, rojena Cimmerman, p. d. Milnarjeva, stara 65 let. Doma je bila iz lenjaskem, odkoder je prišla sem leta 1912. Dolga leta je pokojnica prebivala s svojo družino na Green Rd. v okolici Warrensville Heights, kjer sta s možem Antonom dolgo let vodila gostilno in plesno dvorano in od leta 1929 prostore za izlete in piknike. Goriškovi so bili vneti društveni delavci in aktivni na narodnem polju. Pomagali so ustanoviti razna društva in pokojnica je bila članica društev: Zarja Svobode št. 93 S.N.P.J., Warrensville št. 31 S.D.Z. in podr. št. 73 S.Z.Z. Lansko leto sta šla Mr. in Mrs. Gorišek v pokoj in sta sedaj stanovala na 23196 North Miles Rd.

VIHAR CONNIE SE JE RAZBIL; ORKAN DIANE ZA PETAMI

Orkan Connie je divjal nad ameriško celino na obali Atlantika devet dni. Obiskal je obe Carolini, New Jersey, Maryland, Washington, D. C., New York in Pennsylvanijo. V Pennsylvaniji se je končno razbil. Kolikor je do sedaj znano, je vihar zahteval 38 življenj, povzročena materialna škoda je precej velika. Na jugu Amerike pa se pojavlja nov orkan, katerega so krstili za Diane. Vremenske postaje še ne morejo točno označiti njegove smeri.

Nastalo škodo v Severni

Carolini so ocenili na \$4.000.000. Severna Carolina je bila najtežje udarjena. Orkan je v prvi vrsti povzročil, da so narasle vode. Tudi morski valovi. Posledica so bile poplave. Kakor običajno, so posledice tudi te, da so strehe odnešene, podrti in izruvana drevesa, pretrgane telefonske in brzojavne žice. Ko pa gre za 38 smrtnih slučajev, poročila soglasno najavlja, da so bili po večini v zvezi z orkanom, ki je povzročil nalive, ti pa so ovirali promet in v prometu je bilo največ smrtnih karambolov.

Tudi v Clevelandu in okolici je nastal vihar z neurjem, pa so vremenske postaje javile, da moramo spraviti tudi to nenadno spremembo vremena v zvezo z orkanom.

John Prochaska je na West 45 St. opazil, da je električna žica pretrgana. Skušal jo je naravnati. Ko pa jo je prijel, se je naenkrat znašel v smrtonosnem električnem toku, ki ga je ubil. Prochaska je, kakor ime kaže, po rodu Čeh, je bil poročen in oče sedmih otrok.

V Chesapeake Bay, Maryland se je prevrnila prevozna ladja, ki je imela na krovu 27 ljudi; 11 od njih je utonilo, trije so še pogrešani, drugi so bili rešeni. To je najhujša nesreča za časa viharja Connie, katero pa tudi pripisujejo slabi konstrukciji ladje. Napoveduje se kongresna preiskava.

Zakaj žensko ime?

Orkani so v Ameriki običajni. Včasih so strahoviti in povzročajo silno škodo in veliko število človeških žrtev. Škodo, ki jo je povzročil orkan Hazel lansko jesen, so ocenili skoraj na pol milijardo dolarjev, mrtvih pa je bilo 170. Orkan leta 1938 je zahteval 500 življenj, povzročena materialna škoda je bila sicer nižja, a vendar ocenjena na četrto milijardo dolarjev. Vsi

Tukaj zapuša poleg soproga Antona, hčere: Mrs. Julia Stinchcomb, Mrs. Mary Skedel, Mrs. Sophie Pavelka in Mrs. Frances Wesley, sinova Rudolph in Albin, (slednji študira odvetništvo na Western Reserve univerzi) in šest vnukov, v starem kraju pa dve sestri in enega brata. Pogreb se vrši v torek jutraj ob 8.15 uri iz pogrebnega zavoda Louis Ferfolia v cerkev sv. Jude na Richmond Rd. ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

JOSEPH TRAMTE

Nagoma je preminil v petek Joseph Tramte, star 41 let, stanujoč na 9310 Medina Ave. Rojen je bil v Clevelandu ter je služil dve leti in pol z armado v minuli vojni.

Tukaj zapuša mater Frances, rojena Mlatkovich, brate John, Anthony, James in Edward ter strica Mike Mlatkovich. Pogreb se vrši v torek jutraj ob 8.30 uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

orkani pa nosijo ženska imena.

Bilo je leta 1941, ko je George Steward spisal roman "Storm" (Vihar). Roman je šel dobro v promet. Vihar je divjal ob obali japonske, krščen pa je bil za Maria. Žensko ime v zvezi s temi viharji se je od tedaj udumalo. Tako civilne, kakor vojaške ameriške vremenske postaje so se oprijele principa, da orkane krščejo z ženskimi imeni. Zadnji je bil Connie, sledi Diane, nato pa cela vrsta ženskih imen po abecednem redu, kadar in kakor kak nov vihar nastopi.

AVTOBUS JO JE POVOZIL

Avtobus, ki je vozil po Prospect Ave. S.E. blizu Huron Road, je do smrti povozil 40-letno Ello Atwood, ki je stanovala na Cedar Ave. Voznik avtobusa je priznal, da je videl pokojno na križišču, da je pa ni opazil, ko je ta na zavozu v Prospect Ave. prišla pod kolesa avtobusa.

Vzhod in zapad združen po Rapidu

Včeraj so v Clevelandu dovršili dela na združitvi prog Rapid System, tako da je clevelandski zapad in vzhod združen po eni prometni progi. Zadnja postaja na zapadu je W. 117 St. in Madison Ave., na vzhodu pa Winemere. Stroški so znašali \$30.000.000. Toliko je sedaj Rapid Transit zadolžen. Generalni ravnatelj te družbe Donald Hyde je pri tej priliki napovedal, da se bo število potnikov pomnožilo za 40 odstotkov. Rapid prevozi progi Windemere na vzhodu do W. 117 in Madison v 28 minutah.

Žalostna vest

Poznana Milka Kres, ki se je pred nekaj leti za stalno preselila iz Clevelanda v Forest City, Pa., je prejela 3. avgusta iz stare domovine žalostno sporočilo, da se je 25. julija smrtno ponesrečil njen ljubljeni brat Nace Kres. Pokojnik je s svojim sinom obiral češnje, ko mu je na gladem ljubju spodrsnilo, da je omahnil in padel z veje. Star je bil 60 let, p. d. Premžetov, doma iz vasi Zgornji log pri Litiji, posestnik in vpokojeni cestar. Kresova družina je bila zelo ugledna, kar je pričal pogreb, katerega se je udeležilo ogromno število iz bližnje kot oddaljene okolice. Pokojnik zapuša v domovini progo Julko, tri hčere, Ivno, Milko in Majdo, tri sinove Petra, Jožeta in Igo in več drugih sorodnikov, tu v Ameriki pa sestro Milko Kres, ki je svoje domače obiskala pred dvema leti, in sestrično Mrs. Dorothy McGuere v Vermont. Bodi mu lahka domača gruda!

84. rojstni dan

Mrs. Mary Muhič, 2005 E. 224 St., obhaja danes na 15. avgusta svoj 84. rojstni dan. Mrs. Muhič je mati poznane društvene delavke Mrs. Mary Ster iz E. 224 St. Otroci, sorodniki in prijatelji izrekajo slavljenki iskrene čestitke k temu dogodku ter ji želijo še mnogo let zdravja in sreče!

PO NJIH DELIH JIH SPOZNAJTE!

Ameriško delavstvo praznuje 20-letnico, odkar je bil po pokojnem Franklinu Rooseveltu podpisan dne 14. avgusta 1935 revolucionarni socialni zakon Social Security. Republika administracija gleda na ta dogodek s svojimi očmi. Uzakonjeno stanje sicer mirno trpi, to pač ker mora to storiti.

Vlada v Washingtonu se imenuje tudi vlada milijonarjev. Eisenhower je s kongresom nezadovoljen. Delovnemu ljudstvu je dal preveč. Eisenhower je predlagal, da se najnižja mezda 75 centov poviša na 90 centov. Kongres je sprejel en dolar in Eisenhower je nejevoljno ta zakon podpisal. Eisenhower je predlagal, da se s federalno pomočjo postavi v razdobju dveh let 35.000 novih hiš. Kongres sam pa je sprejel načrt zakona, da se že v prihodnjem letu zgradi 45.000 novih hiš. Cepivo zoper polio naj bi bilo kakor blago na trgu. Kdor ne zmore stroškov, naj ne bo cepljen. Kongres je odobril \$30.000.000, tako, da bodo potrebni cepljeni na javne stroške, itd., itd.

Douglas McKay je federalni podtajnik za notranje zadeve. Kot tak naj nadzoruje ameriške naravne zaklade in javno imovino. Kdo je Douglas McKay? V Salem, Ore., ima podjetje za razpečevanje avtomobilov. McKay je večkratni milijonar. V svojim podjetju ima nameščene mehanike, ki so umijsko organizirani. 14 mesecev se je unija pogajala z McKayem za novo mezdno pogodbo. McKay pa ni za zboljšanje, marveč za poslabšanje delovnih pogojev. Pravica "seniority" naj odpade; "Union shop" naj odpade; nadurno delo naj se plača posebej; plačani prazniki naj se črtajo. Delavstvo je seveda na stavki. Stavka še traja. Ko je McKay prestopil "piketiranje," se je še začudil, kako to, da delavstvo ne dela...

V Ameriki je problem avtomobilskega prometa najbolj življenski. S tem pa tudi vprašanje parkiranja vozil. Nekateri slutijo še slabše prilike, pa se obotavljajo, da bi kupili avtomobil. Tako se je pojavila tale zgodba: Nekdo je drvel k trgovcu z avtomobili, tam prosil, naj se nemudoma sklene kupčija, in na vprašanje, zakaj se mu tako mudi, je odvrnil, da je našel prostor, kjer bo lahko parkiral—sicer ga lahko prehitijo drugi...

Dospela iz starega kraja

Na letalu SWISS AIR je v torek dospela v New York iz vasi Sarsko, pošta Ig pri Ljubljani, Mrs. Ana Smrekar k svojem možu Mr. Frank Smrekar na 5814 St. Clair Avenue. Dobrodošla!

Tajnik odsoten

Mr. Blaž Novak, tajnik društva Cleveland :t. 126 S.N.P.J., sporoča, da bo tekoči teden odsoten iz mesta. Člani se naj v društvenih zadevah obrnejo na blagajnika Mr. Jack Yakovac na 624 E. 109 St., LI 1-4614. Dmov se vrne v soboto.

VAŽNA OBLETNICA DELAVSKIH ZMAG: DVAJSET LET ZAKONA ZA SOCIAL SECURITY

CILJI SOCIALNE ZAKONODAJE ŠE NISO ZAKLJUČENI

WASHINGTON, 14. avgusta—Leto 1935 znači za ameriško delavstvo zgodovinski preokret. Pokojni predsednik Franklin Delano Roosevelt je dne 14. avgusta 1935 podpisal znameniti zakon Social Security. Ne gre samo za ta zakon. Ameriške delavske unije so dobile zakonito priznano pravico, da lahko govorijo v imenu organiziranega delavstva kot kolektivno zastopstvo, kadar se pogajajo z delodajalci.

Leto 1935 pomeni tudi začetek notranjega trenja med delavskimi unijami. Nastale so nove. Značilno pa je, da je leto 1955 leto združevanja v eno unijo.

Posledica Social Security je bila ogromna. Federalna vlada trdi, da se je iz fonda Social Security izplačalo do sedaj \$44.000.000.000. Fond Social Security, v katerega prispevajo tako delodajalci, kakor delavci, je narastel preko \$20.000.000.000. Danes pripada k Social Security devet od desetih delavcev.

Ne gre samo za pokojnino, gre tudi za razne socialne zakonodaje posameznih držav, ki so od tedaj naprej začele urejevati socialna vprašanja. Recimo podpora za slučaj brezposelnosti, podpora, če je kdo pri delu, poskodovan, pa je za gotov čas dela nesposoben; posmrtnina, ki se izplača tistim, katerih rednik je bil pri delu ubit; razne socialne podpore, če je družina delavca v stiski. Podpore materam in otrokom. Javno zdravstvo na splošno.

Omenili smo, da program Social Security še ni zaključen. Zadnje zasedanje kongresa sicer ni končalo vseh zakonskih predlogov, jih je pa načelo, na prihodnjem zasedanju kongresa bodo zopet na mizi. Zakonski načrt na primer hoče uveljaviti pravilo, da naj bodo ženske delavke zrele za pokojnino, ko doživijo 62, ne pa 65 let, kot to zahteva sedanj zakon. Tisti, ki postane s 50 leti popolnoma del nesposoben, naj prejema vse do brote iz Social Security.

Socialno politično vzeto, čeprav ne spada v okvir Social Security, je važen zakon, katerega je podpisal Eisenhower, da bo najnižja mezda na uro en dolar. Kongres je ubral zlato sredino. Sedanja najnižja mezda je bila 75 centov, Eisenhower je predlagal 90 centov, delavske unije \$1.25, kongres pa je odobril en dolar.

Trenotno vlada v republiki zaposlenost, zaslužek vsaj relativno blagostanje. 64 odstotkov ameriške delavne sile zasluži največ, so torej dohodki višji, kot so bili kdajkoli popreje. Kakih 30 odstotkov je takih, ki zaslužio toliko kot so zaslužili popreje. Ameriška produkcija se ceni za leto 1955 na \$383.000.000.000, dočim je bila v dobrem letu 1953 \$369.000.000.000.

Na delu je sedaj 65.000.000 Amerikancev. Zaposlenost je na višku.

Ameriško gospodarstvo, brez farmarstva in javnih uradov, je od konca druge svetovne vojne ustvarilo devet milijonov novih služb; odtod pojav, da je 65.000.000 delavstva zaposlenega.

Leto 1955 je bilo do sedaj razmeroma mirno leto. V glavnih industrijah, kot so avtomobil, jeklo, je prišlo do sporazuma, temu vzgledu so potem sledile druge industrije. Tudi druž-

ba General Electric je podpisala novo delavno pogodbo, slično oni iz avtomobila in jekla. Družba American Can Co. je enako pristala na pogodbo o garantirani letni mezdi in o zvišanju plače. V industriji bakra je bilo medzno gibanje, ki je trajalo šest tednov. Zadnja poročila pravijo, da je računati s koncem teh stavk in da se s tem tednom začne z rednim delom po tovarnah, ki predelujejo baker.

Počivanje v Detroit

Vsi oni, ki nameravajo iti za Delavski praznik na veliko proslavo S.N.P.J. Dneva v Detroit, Mich., so prošeni, da če želijo potovati s skupino na busu, da se takoj prijavijo tajnici Clevelandске federacije društva S.N.P.J. Vožnja na oba kraja stane samo \$6.60, treba pa je vnaprej vedeti koliko bo potnikov, da se najame dovolj velik bus. Pokličite tajnico na EN 1-0991.

Izredna seja

Nocoj ob sedmih se vrši izredna seja Progresivnih Slovencev, krožek št. 1, v običajnih prostorih v S.D.D. Na dnevnem redu: članski izlet.

Če vas zanima velesesej

To sredo se vrši otvoritev veleseseja, katerega prireja okraj Cuyahoga. Razstavljalni prostori so na Eastland Road, Berea.

Himen

V soboto sta se poročila Mrs. Rose Prprovič, sestra Mrs. Antonije Svetek, ki vodi gostilno na 768 E. 200 St., in Mr. Jerry Leskovec iz 20112 Lindberg Ave. Bilo srečno!

Iz bolnišnice

Iz bolnišnice se je vrnil na svoj dom Mr. Frank Hočevar, bivajoč na Lorain Ave.

Redna seja

Redna seja krožka št. 2 Progresivnih Slovencev se vrši v sredo zvečer ob 7.30 uri v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Vabi se članice, da se je gotovo udeležijo.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile 11. avgusta pri Mr. in Mrs. Thomas Yurkovich, 414 E. 146 St., in jima pustile krepkega sinčka-prvorojenca, kateremu bodo dali ime Thomas Owen. Mati in dete se dobro počutita v St. Luke's bolnišnici. Dekliško ime matere je bilo Leslie Jean Marshall ter je hči Mr. in Mrs. L. Marshall iz Mentor-on-the-lake. Mr. in Mrs. Matt in Angela (Alice) Yurkovich iz 1470 E. 175 St. sta sedaj prvič postala stari oče in stara mama. Čestitamo!

Zadnje vesti

Vreme bo nekoliko gorkeje in bolj sončno. Najvišja temperatura 84 stopinj, najnižja 65.

Središče orkanov je država North Carolina, ki je bila razglašena za področje, kjer utegne udariti orkan "Diane," ki prihaja z juga, medtem ko je še vedno v nevarnosti od strani prejšnjega orkana "Connie." Drugi vihar, ki ogroža atlantske države, se trenutno nahaja na odprtem morju kakih 780 milj vzhodno od centralne Floride.

V švicarskih Alpah je pri vožnji na prelaz Sv. Bernarda padel v 150 čevljev globok prepad avtobus, napolnjen s turisti iz Francije. Mrtvih je bilo pri tem 17 oseb.

Snoči je dospel predsednik Eisenhower v Denver, kjer je bil pri izstopu iz letala pozdravljen od svoje tašče Mrs. Dowd, sedanja in prejšnjega guvernerja države Colorade in župana mesta Denver. Predsednik bo ostal v Denverju in okolici kakih dva meseca in bo v tem času večji del ribaril in igral golf. Uradne posle bo opravljal le v toliko, v kolikor bo nujno potrebno.

Včeraj je bilo v vasi Andover na meji med Ohio in Pennsylvanijo na stotine ljudi, ki so prišli iz raznih krajev ogledovat razvaline razstrelbe, ki se je pri merila prošlo sredo zvečer. Število žrtev razstrelbe je med tem naraslo na 22 oseb, ko je v bolnišnici v Ashtabuli umrla neka 17 letna deklica, ki se je ob času katastrofe nahajala v restavraciji Gateway.

Joseph Ratchford, star 27 let, je včeraj zgodaj jutraj na W. 11 St. v Clevelandu pri iskanju neke restavracije izgubil kontrolo nad svojim avtom, ki je padel v reko Cuyahoga, ampak Ratchford je imel srečo, da se je izmotal iz vozila in srečno priplaval na 20 čevljev oddaljeni breg.

Vodstvo CTS v Clevelandu je včeraj z veseljem opazovalo naval ljudstva, ko je Rapid Transit prvič vozil med vzhodom in zapadom mesta. Sodi se, da se je brze javnoprvozne službe poslužilo kakih 45 tisoč oseb.

V McAlesterju, Oklahoma, je bil od porote spoznan za krivega in obsojen v dosmrtno ječo 34 letni dr. Ben T. Galbraith, ki je prošlega marca ubil svojo ženo in s strupom pokončil svoje tri otroke, potem ga zažgal hišo, da bi izgledalo, kakor da so izgubili življenje v požaru. Porota, ki ga je sodila, je sestojala iz 12 moških, ki so vsi oženjeni in sami očetje otrok. Zdravnik, specialist za srčne bolezni, je obsodbo vzel na znanje z molkom, a med razpravo je trdil, da ne želi drugega, kakor da bi umrl. V ječi je štirikrat poskusil izvršiti samomor.

Vodini sovjetski znanstvenik Karpenko je po poročilu iz Moskve nedavno tega uspešno izstrelil raket, v katerem so se nahajale žive živali, 300 milj visoko v zrak.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312

Issued Every Day

Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:

(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

BREZ MOČI DO VIHARJEV?

(1)

Kadar se je bližala v starem kraju v oddaljenih časih huda ura, so bili plat zvona. Vsakdo je pač videl črne oblake nad seboj, pa ga ni bilo treba posebej opozarjati, da je nevihta blizu. Ljudska govornica je trdila, da zvonjenje trese zračne valove, pa bo morda pomagalo razpršiti in razgnati temni oblak.

Vsi se bomo tudi spomnili, da so tam streljali z močnariji v oblak. Bili so prepričani, da bo pok razgal nevarni oblak.

Moderna znanost vpije v svet na vsa usta, da smo blizu časa, ko bo človek popolni gospodar narave. Tej naravi bo celo ukazoval. Mnogo se je že storilo. Reke se uravnavajo in jim človek ukazuje, kod naj gre njihova pot. Zemljo prekopavamo in vežemo reke, jezera in morja med seboj. Ogromni kanali, pa naj gre za Sueški kanal ali Panama, ali za kanal pri Korintu in Grčiji, so znana stvar. Narava je dobila s človeškim delom hud udarec. Človek je zemljo spremenil.

V zadnjem času se je mnogo govorilo, da se je vreme močno spremenilo. Ni več štirih letnih časov, pomladi, jeseni, poletja in zime, vse se je predrugačilo. Tudi vreme v posameznem letnem času da ni isto kot je bilo nekdanj. En pojav je gotov, da se gorkota pomika proti severu. Se vernim doslej mrzlim krajem napovedujejo bodočnost. Ko pa gre za velike zračne spremembe in te so podane, ljudje tudi ugibajo odkod in zakaj. Kdo še ni slišal, da so atomske eksplozije krive vsemu temu? Sicer gre za ljudsko govornico, vendar pa se je vprašanje obravnavalo v učenih možganih, znanstveni krogi so o njem debatirali na skupnih sestankih in pisali v strokovnih listih. Na vsak način je značilno, da so bila mnenja vsaj deljena. Tisti, ki so trdili, da atomski poskusi s silnimi spremembami vremena nimajo nobenega opravka in drugi, ki so nasprotno zagotavljali, da atomska eksplozija z vsemi svojimi zračnimi vplivi, mora delovati tudi na vreme!!

Sicer pa živimo itak v času največjih poskusov z zrakom in nebom nad nami. Zadnje dni je bilo napovedano, da bo v najbližji bodočnosti poromala okrog zemeljske oble kroglja "satelit" na atomsko energijo. Ta satelit bo prišel okrog zemlje v 90 dneh. Avtomatično bo posnel slike in je sedaj med znanstveniki le še spor, kaj bo z njim, ko se bo vrnil na zemljo, ali bo ostal nepoškodovan in bomo lahko izkoristili fotografske posnetke, ali pa se bo vse skupaj razbilo, ko bo satelit zopet padel na zemljo. Eno je važno, da smo napovedali nebu, tisti višini, o kateri trdimo, da se v njej ne da ohraniti ničesar živega—boj. Vse mirje hočemo premagati, s tem pa tudi vse odpore v tem vsemirju. Napoved je, da bomo letali od planeta do planeta, da bomo na nebu pristajali in tudi obiskali luno. Zopet —na vsak način bomo morali premagati vse zapreke in odpore na nebu nad nami.

Mi poznamo severni in južni pol. Nekaj poskusov se je že napravilo, kako se približati enemu ali drugemu polu. V zadnjem času je stopil v ospredje severni pol. Ameriško-kanadska ekspedicija si je postavila nalogo, da preišče severni pol, ali da rabimo zemljepisni izraz, Arktik, in da skuša omrežiti ledeno ozemlje z radarskimi postajami. Kamor se ni stopila človeška noga, naj se zdaj pripravijo tla za skoraj normalno človeško bivanje. Najdejo naj se pristanišča, kamor bodo zaplule tovarne in potniške ladje. Ekspedicija bo imela prvi opravke ravno z zračnimi silami. Letala, ki bodo koncem letošnjega poletja nosila to ekspedicijo, bodo istočasno prevažala hrano, znanstvene pripomočke, pa tudi sredstva, da bo raziskovanje uspešno. Ekspedicija trdi, da računa na zmago nad zračnimi odpori.

Nam je znano ime pokojnega profesorja Alberta Einsteina, katerega so klicali za "očeta atomske energije." Pokojni Einstein je verjel v vsemočno atomsko energijo. O četrti vojni je trdil, da se bomo topli le še s kamenjem, ker bo vse drugo razbila in uničila atomsko bomba v tretji svetovni vojni, če svet dopusti, da do tretje svetovne vojne sploh pride.

L. C.

PRVO FRANCOŠKO REAKTIVNO POTNIŠKO LETALO

Strokovnjaki vsega sveta napeto pričakujejo letalsko senzacijo v obliki reaktivnega letala z oznako SE 210 francoske konstrukcije, imenovanega "Carravelle." To je prvo francosko reaktivno potniško letalo, ki je bilo razstavljeno na nedavni veliki razstavi letalstva v Parizu. Prototip tega prvotno "Anapurna" imenovanega letala so kljub mnogim težavam izdelali pravčasno in 21. aprila je pridrselo letalo iz tovarne Toulouse —Blagnac. Novo letalo so že temeljito preizkusili in na prvem poletu se je zelo dobro obneslo.

Prvo francosko reaktivno potniško letalo bo letalo na srednjih progah od 2500 do 2700 km. Konstruktorjem in tovarni je delalo največje težave vprašanje pogonskih naprav. To je bila zelo težka odločitev, kajti oba, glavni inženir Pierre Satre in projektivni inženir E. Escola, sta dobro vedela, da so časi batnega motorja minili. Bila pa je samo ena propellerska turbina, s katero sta lahko inženirja zanesljivo računala za letošnje leto, ko je bil izdelan prototip, namreč propellerska turbina "Dart," izdelek sloveče angleške tovarne Rolls Royce. Pri približni zmogljivosti 1500 KS na tur-

bino bi potrebovali štiri agregate. Mar pa niso bili s tem praktično prisiljeni izdelati novo letalo z oznako "Viscount," česar nikakor niso nameravali? Zato sta se začela francoska inženirja zanimati za turbino na žrke. Ta odločitev pa je bila zelo drzna, saj je terjala celo vrsto tehničnih novosti.

Novo reaktivno letalo ima krila spodaj. Čez krila meri 34,3 m, dolgo je 31,5 m, visoko pa 8,94 m. Zgrajeno je ob upoštevanju najnovejših pridobitev in uspehov na področju aeronavtičnega. V njem je prostora za 70 potnikov in člane posadke. Vhod ima na koncu, za prtljago pa posebno odprtino, tako da je letalo hitro pripravljeno za start. V višini 11,000 m bo doseglo hitrost 750 km na uro. Koristna obremenitev znaša ob startu s 1800 m dolgega vzletišča 7000 kg, če leti letalo na 2500 m dolgi progi. Največja teža ob startu znaša 38,400 kg. Bencina lahko vzame s seboj 20,000 litrov. Novo letalo je seveda opremljeno z najmodernejšimi aparati, med drugim tudi z napravo za avtomatično pilotiranje. Francoski inženirji so po pravici ponosni nanj.

Avtomobilsko cesto Ljubljana—Zagreb gradi pet največjih podjetij Slovenije

Graditev avtomobilske ceste Ljubljana — Zagreb sodi med največja gradbena dela v Sloveniji. Pet največjih gradbenih podjetij iz Slovenije se je že lani lotilo priprav za zgraditev te važne ceste. Delo je dokaj hitro napredovalo in tudi pozimi se je nadaljevalo. Na nekaterih odsekih bodo gradbena dela končana sredi letošnjega poletja in prvi odsek pri Ljubljani bo letos dograjen. Cesta bo dolga 133 km. Imela bo samo 8 priključkov, na katerih se bo lahko krajevni promet povezal z njo. Pa tudi teh 8 dovozov bodo uredili tako, da ne bodo prav nič ovirali prometa, ker ne bo nikjer neposrednega križanja. Kakšni bodo priključki, je videti v bližini Krškega, kjer so zemeljska dela že končana. Tu je videti, da bodo lahko prispela vozila z drugih cest na glavno samo v smeri vožnje, tako da bo sleherni oviranje rednega prometa izključeno. To je tudi potrebno, saj bodo lahko vozila po novi avtomobilski cesti s hitrostjo na 120 km.

ZAGREB BO BLIŽE ZA 17 KM Ta odsek avtomobilske ceste se razlikuje od ceste Beograd—Zagreb po tem, da izrazito ravnih delov na njem ni. Svet, po katerem je cesta speljana, je hribovit z znatnimi višinskimi razlikami. Cesta se vije v ovinkih in velikih lokih. Projektanti so si prizadevali ovinke čim bolj omiliti, kar se jim je tudi posrečilo. Polmer krivulj se giblje od 12,000 m do 700 in 600 m na hribovitem področju Višnje gore in Novega mesta. Najostrejši ovinek ima polmer krivulje 400 m, kar je v primerjavi s starimi cestami še zmeraj malo.

Graditev avtomobilske ceste Ljubljana—Zagreb pa ni zavrila gradbenih del ni drugih cestah, ne njihove modernizacije. Hkrati grade cesto Ljubljana—Koper ter modernizirajo cesti od Ljubljane proti Celju in Mariboru.

ENAJST LET V KLETI Zahodnonemški carinski organi so ondan aretirali na nemško-francosko meji pri Schweigenu 30-letnega avstrijskega državljanca Friedricha Stangla, ki se je celih 11 let skrival v kleti samotne kmetije v Normandiji. Stangl je brez potnega lista prekorčil nemško mejo, da bi prišel v Avstrijo. Med vojno je služil v SSovski diviziji "Frunsborg" in v enem zadnjih spopadov ga je neka enota odrezala od divizije. Iz strahu, da bi se moral kot vojni zločinec zagovarjati pred sodiščem, se je zahteval na dom svoje francoske izvoljenke. Ko je zvedel za sklenitev avstrijske državne pogodbe, se je napolnil domov po dokumente, da bi se poročil. Iz kleti je prihajal vseh 11 let samo ponoči. Nemške oblasti so ga izpustile.

UREDNIKOVA POŠTA

Sporočilo članom društva 123 S.N.P.J.

CLEVELAND, Ohio — Članom društva Cleveland, št. 126 S.N.P.J. naznanjam, da sem odsojen iz mesta tekoči teden. Vrem se v soboto. V času odsotnosti se je v nužnih društvenih zadevah obrniti na društvenega blagajnika, brata Franka Yakovac Jr., 624 E. 109th St., tel. LI 1-4614.

Na snidenje na redni društveni seji v nedeljo, dne 21. avgusta.

Blaž Novak, tajnik

ZANIMIVOSTI

Odkrivanje popravljenih filatelističnih znakov je cela tehnika. Treba je namreč preprečiti, da bi poškodovane znamke dragocenih serij popravili in prodali dražje, kakor so vredne. Znamke je moč popraviti, če so zatrgane, če so na njih praske ali tenka mesta, če jim manjkajo zobci, če so na njih mastni madeži ali barva za žigosanje. Najpreprostejši način, da ugotovimo, ali je znamka nepoškodovana, je, da jo položimo v toplo vodo, v kateri se popravljeni del loči od originala. Spretni poklicni filatelisti pa uporabljajo pri tem kremenčevu luč, ker povzroči ultravijoličast žarki na popravljenem delu povsem drugačno svetlikanje.

V nekaterih krajih Anglije se je pojavila med ovčami parkljevka. Mazila ne pomagajo mnogo ker se na paši hitro zbrise, zato so kmetje obuli ovcam posebne galoše in uspeh se je kmalu pokazal. Galoše namreč skrbje, da ostane mazilo na ranah. Kmetje so sklenili, da bodo obuli galoše tudi govedu, ki ga večkrat napada ista bolezen.

V belgijskem mestecu Marchienne au Pont si je izmislil župan zanimivo novost za mlade zakonske pare. Ko pride na ženitbeni urad bodoči zakonski par, jima župan vso poročno ceremonijo snema na gramofonsko ploščo. To ploščo zakonski par lahko odnese domov kot poročni dar. Vendar ta poročni dar ni povsem brezplačen, ker mora župan plačati stroške snemanja, čisti dohodek od tega pa gre v dobrodelne namene. Zakonci lahko tako skozi vse "srečno zakonsko življenje" poslušajo svoj usodni "da."

Uslužbenci carinarice v Aheni v Nemčiji so pred kratkim vrnili v Avstralijo pošiljko petsto majhnih zelenih papagajev, ker je njihov uvoz v Nemčijo prepovedan zaradi papigovke, ki jo raznašajo ti mali papagaji. Nekaj dni zatem so prepeljali v bolnišnico za infekcijske bolezni tri carinske uslužbenke, ker so na njih opazili simptome papagajske bolezni.

Neki hindujski vrtnar, ki je hotel zaliti vrt, je doživel veliko presenečenje, ki pa se je kljub veliki nevarnosti, srečno končalo. Ko je vzel v roke gumijasto cev za zalivanje, je prestrašen opazil, da je zgrabil v roke štiri metre dolgega pitona. Hotel ga je spustiti, a kača ga je že zgrabila. Na njegovo klicanje so prišli ljudje, ki so potrebovali pot ure, da so rešili ubogega vrtnarja neprijetnega objava.

Pariški bankir Robert Bernhardt je zapustil takole oporoko: Vsak, ki se bo udeležil njegovega pogreba, se lahko brezplačno napije v vseh gostilnah mimo katerih se bo pomikal pogrebni sprevod. Sam je tudi določil pot po kateri naj gre pogreb. Pogreb se je pomikal mimo 27 gostiln, pogrebni sprevod pa je bil tolikšen da je bil promet najresneje ogrožen!

Na potu v staro domovino

Na parniku MAURETANIA so se pretekli četrtek odpeljali v staro domovino Mr. Steve in Mrs. Kata Hemen, ki potujeta na obisk v Novo Čiče na Hrvaškem. Za stalno pa sta se podala v domovino Mr. Živojin Djurdjevič v Varvarin in Mr. Desimir Vasović v Toponico, Srbija.

Z letalom AIR FRANCE sta se isti dan odpeljala iz New Yorka Mr. John Stifter v Ljubljano in Mr. Michael Papež iz Waukegana v Zagreb. Potovali so s posredovanjem potniške pisarne Kollander.

Srečno pot in onim, ki se vračajo, zdrav povratek.

Iz kongresa

Zadnji 84. kongres je imel 104 polnih zasedan. Skupno se je sestal in razpravljalo 544 uri in 41 minut. Kongres je sprejel 618 zakonov, 535 privatnih rešitev in potrdil 40,779 predlaganih imenovanj.

Kdo je zaskrbljen radi Eisenhowerja? Republikanski senator Norris Cotton iz New Hampshire stoji na stališču, da bi "raje imel Eisenhowerja za predsednika, tudi če bi bil star več kot 80 let, kakor večino drugih politikov, ki se vrtijo okrog 60 let."

Senator Robert Kerr, demokrat iz Oklahome pa je dejal: "Demokratje niso niti od daleč toliko zaskrbljeni radi Eisenhowerja, ali bo kandidiral ali ne, kakor so zaskrbljeni republikanci, če ne bo kandidiral."

Trst se veseli...

Dopisnik Cleveland Pressa Theodore Andrica, ki se nahaja na potovanju po Evropi, je bil tudi v Trstu. Novica, da se bodo Amerikanci zopet povrnili v Trst, ko izpraznjujejo Avstrijo, je Tržičane razveselila. Andrica pravi, da so stanovanja na Opčinah poskočila za trikratno bivo najemnino.

(Če se Tržičani veselijo prihoda Amerikancev, stavijo po naših mislih preveč upanja, da se bo v Trst povrnil čas, ko je vanj prihajal za časa zavezniške vlade ameriški dolar. Takrat je bila uprava mesta in okolice pod zavezniško, sedaj pa je pod italijansko vladjo. Takrat je tudi za Tržaško ozemlje veljal Marshallov plan in so iz teh fondov prihajale lepe vsote tudi v Trst. Teh fondov danes ni več. Ameriški vojaki znajo v nekem oziru oživet tržaško družabno življenje, največ po starem "druga mesta, druge deklice," ne pa gospodarsko.)

Negotovost na Koreji

SEOUL, Koreja, 14. avgusta — Južnokorejska vada je dala komisiji, ki nadzoruje izvajanje premirja na Koreji in katero sestavljajo zastopniki švedske in švice ter Poljske in Češkoslovaške, nalog, da do polnoči v soboto zapustijo ozemlje Južne Koreje. Ta komisija ima dolžnost, da obiskuje pristanišča tako Severne, kakor Južne Koreje in da pazi, da se ne uvaža orožje in municija. Ko je bila komisija v Južni Koreji, so tam nastali nemiri in so Južni Korejci zahtevali, da se komisija takoj odstrani, ker da ta komisija vrši le špijonažo. Ameriški vojaki na Koreji so morali braniti člane komisije; prišlo je do spopadov in je bilo 44 ameriških vojakov ranjenih, in ranjeni so bili tudi Južni Korejci.

Predsednik Južne Koreje Syngman Rhee, ki je očitno odgovoren za te nemire, je pozval Južne Korejce, da naj se zadržijo mirno in jim je tudi povedal, da se je rok, ko naj komisija zapusti Južno Korejo, podaljšal za nedoločen čas. (Predsednik Rhee se je očitno vdal pritisku iz Washingtona.)

V NOVI GORICI BODO GRADILI POSLOPJE NARODNE BANKE

V Novi Gorici bodo bržčas v kratkem začeli graditi pravno poslopje podružnice Narodne banke za Goriško. Točna lokacija še ni določena, ker tudi načrte šele izdelujejo v tujakšnjem projektivnem biroju, vendar menijo, da bo zgradba stala nasproti upravne palače ob Magistratu. Na razpolago je že potreben kredit v znesku 50 milijonov dinarjev. Sčasoma bo treba rešiti tudi vprašanje prostorov nedavno ustanovljene Zadrzne hranilnice in posojilnice za goriško skupnost komun, ki se sedaj stiska v zasilnih prostorih v Šempetru.

ŠKRAT

DOBER NAKUPOVALEC —Kaj lahko pokažete kot dokaz, da ste res dober nakupovalec?

—Svoje tri hiše.

STARA NAVADA

Mali kmet Jurij se je zaposlil v tovarni. Dobil je delo pri avtomatu za izdelovanje vijakov in poslovodja mu je pojasnil: —Delali boste na tem stroju in sicer samo vijake. Čez tri dni pride Jurij k poslovođji:

—Tovariš poslovodja, rad bi h kakšnemu drugemu stroju. Poslovodja se začudi: —Zakaj? Ali vam delo pri izdelovanju vijakov ni všeč? —Tisto ravno ne, odvrne Jurij, toda doma sem bil vajen delovati vsakega pomalo, tako da je bilo ravno dovolj za domače potrebe. No vijakov pa sem si pri vas že napravil v teh treh dneh najmanj za tri leta naprej...

MUZIKA V SVETOVNI POLITIKI

(Iz časopisnih naslovov) V Washingtonu so spremenili ton— V Parizu simpatičen ton— Oster ton v Vzhodni Nemčiji— V Pekingu blag ton— Neodločen ton v Londonu.

OPRAVIČILO

—Jaka, čestitaj mi: sina sem dobil! —Tri sto kosmatih, pa več, kdo je oče? —Jaka, če še enkrat zineš kakšno tako neumnost, te bom! —Hudiča, saj se ti ni treba takoj razburjati zaradi tega! Jaz sem mislil, da več...

IZ SOLE

Učitelj: Na svetu ni ničesar, kar bi se ne dalo storiti, če se človek potrudil. Janezek: Zobno pasto pa gotovo niste nikdar poskušali spraviti nazaj v tubo.

Učitelj: Nobeno živo bitje ne more živeti brez zraka. Jožica: Moj očka pa pravi, da se od zraka ne more živeti.

PO MATURI

—Pomislil, kakšna smola! Natlačeno tisto vprašanje sem potegnul, katerega nisem znal! —In zakaj nisi zamenjal listka? —Ker bi lahko potegnul takega, da bi dveh ne znal!

PRICE

—Jaz sem osebnost videl, da je Jože dal obtoženco denar. —Jaz pa sem prav tako osebnost videl, da mu ga ni dal.

DVE SESTRI!

—Veš, Franček, kadar gre moja mama v mesto, mi da vedno deset dinarjev, da pazim na svojo sestrico. —To ni nič! Meni da sestra, kadar gre mama v mesto, tri kovače za kino, samo da ne pazim nanjo. In njen zaročenec mi da še za sladoled!

RAZGOVOR V APOTEKI

—Prosim, kolikokrat na dan naj pijem to zdravilo? —Vsake tri ure po 2 žlički. —Torej vsaki dve žlički po tri ure. —Ne, po tri ure na vsaki dve žlički. —Pa to sem rekel. Na vsake tri žličke po dve žlički. —Seveda. Na vsake tri ure po dve uri. To je vendar enostavno. —Torej, hvala vam lepa.

IKEBANA

Japonska je dežela izrednih naravnih lepote. Njene naravne lepote niso ostale v okviru samih lepih pokrajin, marveč so posegle tudi v življenje japonskega naroda in postale njegovo največje bogastvo. Ljubezen do narave je japonska narodna značilnost, in Japonci že stoletja goje v srcih ljubezen do cvetja, zlasti češnjavega. Gledanje cvetja, "hanami," kakor imenujejo do Japonci, je eden izmed načinov občudovanja naravnih lepote. V srcih Japoncev se je razvila ljubezen do narave, zlasti razumevanje za lepoto dreves in cvetja. Japonski narod se je naučil uporabljati darove narave, da olepša svet okrog sebe in napolni svoje življenje z radostjo. Tako se je razvila na Japonskem umetnost, ki je malo znana v drugih deželah, za to deželo pa značilna.

Že stoletja goje na Japonskem umetnost priprave cvetja, tako imenovano "ikebana." Privikrat so začeli gojiti "ikebana" v budističnem templju Ginkakuji, ki ga poznajo tujezi in imenom "Srebrni paviljon." Zgradil ga je eden izmed poglavarjev fevdalnega vojaškega razreda, šogun Jošima sa Asikaga. Ko se je naveličal posvetnega življenja in prepuštil oblast sinu, se je umaknil v samoto, kjer si je zgradil vilo z vrhom. Strehom so mu morali pokriti s srebrhom in tako je nastala ime "Srebrni paviljon." Tu so se okrog šoguna zbirali ljudje, da bi uživali in občudovali naravo, v prižiganju kadila in negovanju cvetlic. Bilo je okrog leta 1478. Cvetje so običajno negovali pred Budovim kipom, da bi tako počastili boga.

Posebno se je takrat odlikoval v negovanju cvetja Ikenomoto. Ustanovil je posebno šolo za cvetje, ki je dobila po njem ime in ki deluje še zdaj. Med velikimi umetniki te šole se je zlasti odlikoval v 17. stoletju živeči Ikenobu Senko. V zgodovini te šole je rečeno, da je ta moč prvi zbral češnjev cvet v vazi tako spretno, da se še zdaj imenuje ta slog Senkov. Ohranilo so se skice te ureditve, ki pa jih njegovi somišljeniki ljubosumno čuvajo.

O Senku pripovedujejo, da se je nekoč udeležil gostije v hiši mogočnega plemiča Ozana Konoa. Prav tisti dan se je vrnil od nekod in obiskal plemiča. Gospodar se ga je zelo razveselil in ga naprosil, naj mu v hišici, kjer so opravljali čajne obrede, uredi cvetje. Senko mu je ustregel. Toda na Japonskem je običaj, da gospodar sam uredi cvetje za čajni obred. Ko je plemič ki je prekršil to pravilo, povabil nekoga gosta, naj vstopi, je slednji ob pogledu na lepo urejeno cvetje rekel: "To je storil Senko. Kolikor mi je znano, je na potovanju. Kdaj se je vrnil?" To dokazuje, kako so se Japonci že takrat zanimali za to umetnost in cenili njene mojstre.

Ščasoma je dobila Japonska mnogo šol, ki so razvijale in negovale razne cvetlične sloge. Te šole bi lahko razdelili v dve glavni skupini: v formalistične in prirodne. Formalistični slog "rika" je strogo predpisoval število vejic in njihovo razporeditev. Pozneje se je razvil slog "neigeire," ki ni predpisoval šte-

vila vejic, ne cvetov in njihove razporeditve. Od prvih mojstrov, budističnih duhovnikov, so to umetnost prevzeli najprej plemiči kot razvedrilo polagoma pa se je razširila med ljudstvom. Če se ozremo nazaj, bomo videli, da so se slogi spreminjali približno vsakih sto let. Ta umetnost ni toga. V nasprotju z drugimi tradicionalnimi japonskimi umetnostmi, kakor je klasično gledališče "No" ali čajni obred, ki se skoraj sploh niso spremenile, je doživela umetnost priprave in negovanja cvetja v svojem razvoju mnogo sprememb. Imela je to prednost, da je prišla v hišo in postala sestavni del vsakdanjega življenja.

V vsaki japonski hiši brez izjeme je cvetju namenjen kotiček. Gre navadno za vdobino v steni, ki ji pravijo Japonci tokonoma. V njej visi umetniška slika, pod njo pa stoji lepo urejeni šopki cvetja. Ta kotiček, prvotno posvečen veri, je zdaj posvečen izključno umetniškemu užtku. Japonci uporabljajo najrazličnejše cvetje. Pojem cvetje je na Japonskem širok, ker obsega razen cvetja v ožjem pomenu besede tudi cvetoče dreve, veje borovca, javora in raznega grmičja. Lepota ikebana je v kompoziciji, v kateri znajo Japonci spretno uporabiti linije, površine in barve cvetja. Že zdavnaj so pripisovali večji pomen liniji cvetja kakor njegovi barvi. Zato uporabljajo za šopke, ki jih nahajamo kot rečeno v vsaki japonski hiši, razen cvetov tudi gole veje ali veje s sadeži, pa tudi suhe veje in celo rastline, ki jih smatramo pri nas za plevel. Narava nudi ogromno bogastvo linij, s katerimi lahko Japonci izražajo svoje zamisli. Bistven del šopkov ni samo lepota cvetja, marveč simbolično izražena ideja, ki jo lahko ustvarjalec izrazi in prenese na gledalca.

Linije lahko izražajo mnoge stvari. Ravna linija je moška in izraža moč, kriva je ženska in izraža milino in nežnost. Vodovodne in navpične linije napravijo vtis stabilnosti, poševne pa izražajo gibanje. Črta, ukrivljena naprej proti gledalcu, opozarja nase, nazaj zakrivljena pa vpliva pomirjujoče. K lepoti ikebana pripomorejo barve in oblike cvetja. Barve cvetja in vaze,

pa tudi vrste in oblike cvetja in snovi, iz katere je vaza narejena, morajo biti skladne. Brez takšne harmonije ikebana zgredši svoj cilj. Japonci znajo izredno spretno z nekaj cvetovi in vejicami (običajno ne parno število) pričarati lepoto narave in prenesti letni čas v hišo.

V vsakem letnem času imajo na Japonskem kombinacije, ki so za ikebano zlasti priljubljene. Tako na pr. v zgodnji pomladi kombinirajo kamelije z vrbo. Ovine vrbove vejice pričarajo rahel pomladni vetrič, kamelije z razkošnimi rdečimi cvetovi pa novo življenje. Med poletnim cvetjem radi uporabljajo lotos, in sicer seme, liste in cvetove. Seme in široko odprti listi prikazujejo minulo, cvetovi in na pol zaprti listi sedanjost, popki in povsem zaprti listi pa prihodnost. Jeseni je priljubljen šopek poljskega cvetja, in sicer običajno iz sedmih raznih vrst najskromnejših cvetlic. Takšne šopke vidimo na Japonskem v bambusnih košaricah.

Borovec velja na Japonskem za moško in močno drevo. Njegove veje spominjajo na čvrste ga človeka, ki ostane v vseh življenjskih tegobah neomajen in neustrašen. Japonci cenijo zlasti dostojanstvo takšnega človeka. Na drugi strani pa je roza bogata z barvami in nežna, odmerjeno ji je kratko življenje, spominja pa na lepo, vitko in duhovito žensko. Zato Japonci radi kombinirajo šopke borove veje in rože. Kako važno je cvetje za japonski narod in kako globoko se je zakoreninila ikebana v njegovo življenje, je videti tudi po tem, da imajo šopke ne le v vsaki hiši, marveč tudi v trgovinah, delavnicah, čakalnicah in pisarnah.

Vsaka ženska, pa tudi mnogi moški, se želi naučiti vsaj osnovnih elementov ikebana. Dekle se ne čuti dovolj sposobno in pripravljenost za moštvo, če ne zna napraviti lepega šopka in nuditi svoji družini tega užtka. Zato poučujejo ikebano tudi v šoli. Kdor pa se hoče naučiti še več, obiskuje posebno šolo, ki jih je na Japonskem mnogo. Med njimi slovi zlasti klasična šola Ikenobu, pa tudi šola Sogetsu, znana po svojih modernih težnjah. Leto in dan prireajo na Japonskem razstave ikebana, za ka-

tere se ljudstvo zelo zanima in ki so najbolj obiskani.

Ni dvoma, da ima ikebana važno vlogo v vzgoji okusa. Zaradi samega načina dela in gradiva, s katerim delajo, pa ustvarja tudi vzdušje miru in izključuje sleherno naglico kar blagodejno vpliva na telesno in duševno ravnotežje.

Zojica Levi.

REFORMA NEMŠKEGA PRAVOPISA

V obeh delih Nemčije, Švici in Avstriji se nadaljuje polemika o reformi nemškega pravopisa. Skupina zagovornikov reforme je sprožila celo gibanje za fone- tično pisavo nemških besed. Tudi vsa imena naj bi pisali v nemščini z malo začetnico. Tako temeljita reforma bi seveda do- cela spremenila nemške tekste. Klasikov bodoci nemški rodovi sploh ne bi več znali brati. Akademija za nemško književnost v Zahodni Nemčiji se je izrekla proti reformi pravopisa. Strinja se samo z nekaterimi manjšimi spremembami, ki so postale potrebne, odkar je bil leta 1900 po dolgih razpravah dosežen med Nemčijo, Avstrijo, Švico in Luksemburško sporazum o sedanjem nemškem pravopisu. Za temeljito reformo se zavzemajo pravzaprav samo nekateri avstrijski krogi.

KOPALNA OBLEKA, KI GREJE

Glavna privlačnost razstave podvodne fotografije in opreme v Londonu je bila kopalna obleka za ljudi, ki se zaradi mrzle vode ne kopljejo na prostem in pa seveda za podvodne plavalce. Kopalna obleka, ki je dobila ime "delfin," je narejena iz polirane gume. Nekaj vode lahko pride do telesa, od katerega se segreje in ga izolira od nižje zunanje temperature. Obleka je narejena iz enega kosa gume s kratkimi rokavi in nogavicami, okrog vratu se zapenja na gumbe, spredaj pa na zadržko. Pred običajno kopalno obleko ima še to prednost, da pomaga človeku držati se na vodi.

KUCHARICA

DOBI SLUŽBO ZA DELNI ČAS, 6 DNI V TEDNU.
Za podrobnosti se zglasite v
SHORE RESTAURANT
5602 St. Clair Avenue

KAKŠNO HIŠO IMATE?
ALI STE ZADOVOLJNI Z NJO?

Ce je hiša premajhna ali prevelika —
Ce imate premalo ali preveč spalnih sob —
Ce vam ne ugaia okolica, kjer živite —
Ce imate daleč hoditi do busa za na delo — pridite k nam!
Imamo celo vrsto novih in starejših hiš in izberite si eno in zamenjajte za tako, ki vam bo ugajala v vseh oziirih.
Za vsa pojasnila pridite k nam.

KOVAC REALTY

960 EAST 185th STREET KE 1-5030

ROJAKI POZOR!

V stari domovini je v nekaterih stvarih še vedno precejšnje pomanjkanje. Sorodniki in prijatelji vam bodo zlasti hvaležni za — SLADKOR - MOKO - MAST - KAVO!
Veselite jim boste napravili, če jim pošljete RADIO APARAT, BIKIKEL, PRALNI STROJ in podobne stvari, ki nam olajšujejo življenje.
Denar je potreben tako v Ameriki kot v Jugoslaviji. 600 DINARJEV za \$1.00! Za vas je en dolar majhna stvar, tam pa 600 dinarjev ne zasluži vsak delavec v enem dnevu!
Redna domovina nam je draga! Kdo je ne bi rad obiskal? Jesen je tam prav prijetna in lepa. Na razpolago so še vedno mesta tako na ladjah kot letalih za konec avgusta, september in oktober. Sprejemamo prijave tudi že za spomlad in drugo leto!

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Avenue Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-4148

QUALITY AT A PRICE—EASY TERMS

STAKICH FURNITURE CO.

JAMES D. STAKICH, Prop.
IVanhoe 1-8288 16305 Waterloo Road

STORE HOURS: Monday—Thursday—Friday—9 A.M. to 9 P.M.
Tuesday—Saturday 9 A.M. to 8 P.M. — Wednesday 9 A.M. to 12 Noon
— PRIMEREN POPUST ZA STAR APARAT —

O Belgijskem Kongu

V tridesetih letih minulega stoletja so v Bruslju ustanovili Mednarodno družbo za raziskovanje in civilizacijo Konga. Družba je res raziskovala to afriško deželo in odkrila velika naravna bogastva, civilizacije pa je prinesla v Kongo toliko, kot ostali kolonizatorji v druge dežele: bič, težko delo, boleznin in sv. pismo. Kasneje se je družba preimenovala v Odbor za proučevanje zgornjega Konga, 1882. leta pa v Mednarodno družbo Konga. Na kolonialni konferenci v Berlinu so to družbo priznali kot "neodvisno državo."

Najprej je bil gospodar Konga, ki je osemdesetkrat večji od Belgije, belgijski kralj Leopold II. Kralj pa se je kmalu ustrašil ogorčenja izkoriščenega prebivalstva in je svoje lastninske pravice prepustil državi. Od 1908. leta je Kongo belgijska kolonija.

V Kongo prebivajo zamorci plemena Bantu, sudanski črni in pigmejci. Belcev je le okrog 50.000. Domačini so za svoje delo plačani povprečno desetkrat slabše kot belci. Delo v rudnikih urana jim v nekaj letih izpije vse življenjske moči. Črni prebivalci, ki ponoči prestopijo meje svojih rezervacij, so najstrožje kaznovani. Rasistični zakoni so preplavili vse javno in osebno življenje ter spremenili črnce v sužnje.

Kongo je izredno bogata dežela. Na ozemlju Katange izkopljajo letno okrog 200.000 ton bakra. Razen tega pa so tam bogata ležišča kositra, kobalta, radia, mangana in cinka. Pri Albertville pa je veliko želez- nede rude in premoga. Letno pridobivajo tudi 720.000 kg srebra. Prav posebno pa je zaslovel Kongo, ko so v njegovih južnih predelih odkrili uran. Danes pokriva Belgijski Kongo s svojim uranom 60 odstotkov potreb dežel Atlantskega pakta.

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Dr. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE
Tel. ENdicott 1-5013
Njegov naslov je
vagal East 62nd Street: vhod samo na East 62nd Street.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Dr. J. V. ZUPNIK

AMERIŠKA IN EVROPSKA OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v označbi 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7, št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Zenski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, št. 37 št. 5, št. 36 št. 4.

Zenske obleke: št. 40 je ameriško 32, 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Pri moških oblekah pa se začne v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 45. (Se vrtil med 10 in 11 točk razlike.)

Približna metrična dolžina po ameriški meri:

1 centimeter — 0.3937 inča.
1 meter — 3.2088 čevlja ali 1.0936 jarda.
1 kilometer — 0.6214 "statute" milje oziroma dolžina milje, sprejeta potom zakonodaje.
1 kilometer na vodni površini je 0.5399 "nautical" milje.
Enako je pri deklah družna evropska mera. Št. 38 je ameriško 12; 40 je 14; 42 je 16; 44 je 18 in 46 je 20.
Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15¾; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

Išče se priletno žensko, ki bi skrbela za moža in bolno ženo. Dobi lepo sobo in plačo po dogovoru. V lepem kraju. Pišite na JOHN MACEK R.D. 2, Chardon, O. ali pokličite CHardon 5-7236

Zastopniki

"Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO

1016 EAST 76th STREET
UTah 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ

17902 NOTTINGHAM RD.
IVanhoe 1-3360

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO

11101 REVERE AVENUE
Diamond 1-8029

DRUŠTVENI KOLEDAR

AVGUSTA

21. avgusta, nedelja — Piknik Slovenske zadružne zveze na farmi S.N.P.J.
21. avgusta, nedelja — Piknik kluba Ljubljana na Krainičevih prostorih, Eddy Rd., Wickliffe, O.
28. avgusta, nedelja — Piknik društva Ribnica št. 12 SDZ na Krainičevih prostorih, Eddy Rd., Wickliffe, O.
28. avgusta, nedelja — Piknik društva št. 32 ZSZ na farmi S.N.P.J.

SEPTEMBRA

4. septembra, nedelja — Piknik Krožka št. 3 Prog. Slovenk na farmi S.N.P.J.
11. sept., nedelja — Južina Zenskega odseka farne S.N.P.J., na Chardon Rd.
25. septembra, nedelja — Vinska trgatve Farmskega odbora S.N.P.J.

OKTOBRA

23. oktobra, nedelja — Predstava dramskega zbora Anton Verovšek v Slov. del. domu, Waterloo Rd.
29. oktobra, sobota — Maške-radna zabava društva Comrades št. 566 S.N.P.J. na farmi S.N.P.J.
30. oktobra, nedelja — Jesenski koncert Zarje v S.N.D., St. Clair Ave.

NOVEMBRA

6. nov., nedelja — Opero poda Glasbena Matica v S.N.D.
13. novembra, nedelja — (Martina nova nedelja) Prireditve društva V boj št. 53 S.N.P.J. v S.D.D., Waterloo Rd.
18. novembra, nedelja — (Martina nova nedelja) Zbor Triglav priredi koncert in prizor "Deseti brat pri predicah" v Slov. nar. domu, E. 80th St.
26. novembra, sobota — Ples društva sv. Anje št. 4 S.D.Z. v S.N.D., St. Clair Ave.
27. novembra, nedelja — Jesenski koncert zbora Slovan v A.J.C., Recher Ave.
APRILA — 1256

29. aprila, nedelja — 40-letnica pevskega zbora Zarja v S.N.D., St. Clair Ave.

Izurjeni Kovaški delavci da bi se učili za

BOARD

DROP HAMMERMAN
Stalno delo. Plača od komada, z bonusom. Plačane počitnice in druge ugodnosti.
Zglasite se osebno v Employment uradu
Cleveland Hardware & Forging Co.
3263 East 79th Street

Pri nas radevolje
PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA POŠILJKE V JUGOSLAVIJO
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034
Pošljemo karkoli prodamo kamorkoli.

TISKOVINE

IZDELANE V TISKARNI

Enakopravnosti

SO LIČNE IN V NAJNOVEJŠEM TISKU

—Cene so zmerne—naročila hitro zgotovljena—

Se priporočamo društvom,

trgovcem, obrtnikom in posameznikom

ENAKOPRAVNOST

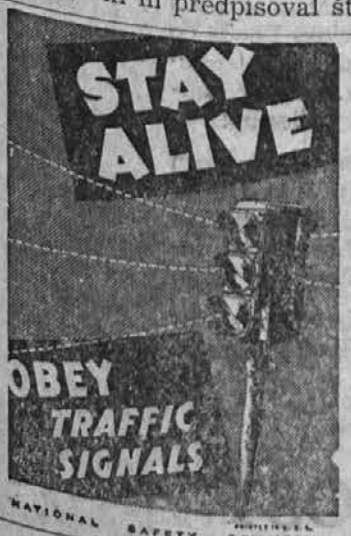
6231 ST. CLAIR AVE.

MORE THAN A BUTTON

A badge of service
—wear it proudly!

Join Your Red Cross

ILKA VAŠTETOVA

UPOR

ZGODOVINSKI ROMAN

(nadaljevanje)

Zasukala se je in odšla. Dekle, ki je še stalo in gledalo za njo, jo je videlo, da je namerila svoje odločne, hitre korake proti Ljubljanski cesti—najbrž h glavaruju.

Metka se je otrešla odrevenelosti in se vrnila po lesenih stopnicah navzgor. . . . Torej naj se "pobota" za Jakom? Ne, tako daleč ne sega njihova moč, da bi ji mogli zapovedati, naj ljubi človeka, ki se je na njihovo zapoved nesramno igral z njenim srcem!

Uro pozneje je Jak stopil skozi zadnja vrata iz očetove delavnice, prestopil nizki plot in potikal z dvoriščne strani na Gosarkina vrata.

Starka je odrinila leseni zapah in spustila fanta v bajto. Izza okajenega lesenega stropnika je potegnila dvojce zalepljenih listkov in ju po vrsti podala Jaku:

"Tegale izročiš Metki, naj ga nese v Gotno vas h kmetu Šetini za šmihelskega župnika. Tole sporočilo pa poizkusi nesti sam v Prečno. Danes ne boš spremljal Metke, ker je pismo za Prečno nujno. Ali ga boš mogel tako skriti, da ga ne dobe? Opozorjam te, da smo zvedeli o novi ovadbi, ki sumniči Metko kot tajnega sla. Ovadba imenuje tebe njenega spremljevalca. Bodi previden!"

CHICAGO, ILL.

FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

REAL ESTATE

MORTON GROVE Area — New large 6 room Crab Orchard ranch home on 1 acre; full basement; stone fireplace; tiled kitchen, bath; 3 car garage. \$30,000. Owner.

ORchard 3-5082

NORTH PALOS — 5 room house, 3 bed rooms, venetian blinds, storm windows, tile kitchen, range and refrigerator included. Garage, lot 100x135. \$11,500.

10226 S. 83rd Court
Worth 374 R 2

Good opportunity — GAS STATION, STOCK and EQUIPMENT. Good location Elmwood Park. Come out and see to appreciate.

GLadstone 3-9676

Good chance to buy DELICATESSEN and BARBECUE — New refrigerator equipment. See to appreciate.

Call —
Longbeach 1-6507

Good chance to buy CLEANING STORE — Well established, 18 years in existence. Selling due to illness. \$600. See to appreciate. Has living quarters.

STanley 8-6461

Here is a real buy — COCKTAIL LOUNGE - DINING ROOM — Seats 50. Well established business. \$7,500 down. Come and see to appreciate. Good location — 944 East 79th Street, Call 9 a.m. to 3 p.m. RAdcliffe 3-9325

Good chance to buy LAUNDER-MAT and CLEANER — Located on busy North Side Street. Good gross, high net. All modern equipment. Selling due to illness. Owner will sacrifice for quick sale.

Call Bittersweet 8-4080

Good chance to buy GROCERY and MARKET. Fine location NW suburb. Well established business. Volume \$350,000. Brand new equipment. Selling due to illness. See to appreciate.

PALisade 5-4327

Good chance to buy CLEANING and SHOE REPAIRING SHOP. Fine location. Well established trade. See to appreciate. Reasonably priced.

2132 So. Michigan Ave.
or call Victory 2-9713
for appointment

"Dajte mi kladivo, dleto in klešče!" je zahteval namesto odgovora.

Sezul si je desni čevljev—in mu v nekaj trenutkih odbil peto. V dolbinco, ki se je pokazala, je vložil zganjeni listek in peto zopet spretno pribil.

Starka je zadovoljno prikimala, ko je smeje se vstal.

"Zbogom, teta!" Tiše pa je pristavil: "Do šestnajstega ostanem zunaj. Imamo še veliko dela."

"Bog s teboj, fant! Opozori Metko, naj vzame listek v usta, ko gre preko mostu! Če jo primejo, naj ga poje!"

"Bodite brez skrbi, teta! Dobro bova opravila!"

Odšel je po isti poti, po kateri je bil prišel. Ko je v domači delavnici snel kastorec s kljuke, je očee nejevoljno pogledal.

"Kam že zopet?"

"Tako jo bo zvonilo poldne, očee. Kar zaklenite delavnico, kadar odidejo pomočniki. Danes ne pridem več na delo, jutri tudi ne. Povejte mami, da je ne bo skrbelo," je odgovoril fant in že je zapri steklena vrata za seboj.

"Ga že spet hudič nosi!" je zagodrnjal usnjak za njim, a brnil mu ni.

Jak pa je kljub utrujenosti — vrnil se je bil zopet šele proti jutru s Kačje ride domov—krenil dobre volje po strmi bližnjici na Loko, saj Metke že tri dni ni videl. Ali se mu je skrivala? Ali je bila bolna?

Nestrpno se je oziral po njej, ko je prišel h Krki. Ni je še bilo. Po razdrapani stezi ob vrtovih, ki so se stiskali pod strmo skalovje, je hodil sem in tja in se oziral proti ulici "Pri mesnicah," iz katere je morala priti. Naposled jo je vendarle zagledal, ko je šla mimo čuvajnice, ki je stala pri mostu, in zavila navzdol na Loko. Zaradi varnosti—lahko bi ju bili opazovali—je počakal, da je prišla do njega.

Ampak—kako čudna je bila danes! Ni mu prišla z nasmehom naproti kakor po navadi. Povešala je oči in ga sploh ni pogledala, ko mu je na njegov pozdrav odzdravila s tihim:

"Dober dan!"

Tudi roke mu ni dala.

"Metka! Kaj ti je? Poglej me vendar!"

Skomignila je z rameni in okrenila obraz od njega proč proti Krki. Stopala je molče dalje mimo vrtov in mimo perišča. Molče in v rastoči nejevolji je stopal Jak za njo.

Ko se je pot med grmovejmi zožila, pa se je nenadoma okrenila in vprašala, ne da bi dvignila pogled k njemu:

Chicago, Ill.

WANTED TO RENT

ACCOUNTANT, wife and 3 children, need 3 or 4 bedroom house by September 1st in N. or W. suburbs. Excellent references.

Call Webster 9-2070
between 9 and 5

HELP WANTED COUPLE

COUPLE — 2 room apartment and \$25 monthly for maintaining small rooming house. Man must be handy.

BRiargate 4-5230

DOMESTIC HELP

FAMILY, 3 adults, need Competent Woman — General housework and cooking. Stay, own room. DP welcome.

Call collect —
Independence 3-3441

"Kakšno naročilo imate?"

Vikala ga je! In njen glas je bil tuj, hripav in stisnjen od razburjenja.

Pograbil jo je z obema rokama za ramena.

"Metka!" je zaklical. "Kaj se je zgodilo, povej!"

Ustne so ji zatrepetale kakor v joku. A odločno se je vzravnila in odstopila za korak. Zdaj je dvignila k njemu pogled—trd in jezen.

"Nič novega se ni zgodilo. Prišla sva, da se snideva na tuje povelje in na isto povelje bova z najinim ljubimkanjem skrila pravi vzrok najinega sestanika."

"Metka!"

"Kakšno naročilo mi prinašate danes?"

"Dekle! Ali si ob pamet? Ali se norčuješ iz mene?"

"Ne. Danes ne več. Sita sem te norčave zapovedane igre. Sploh se mi zdi, da—da bo bolje, če—če hodim odslej sama—"

Zgrabil jo je za zapestje, da je zastakala od bolečine in jo potresel.

"Zdaj sem sit tega besedičenja. Povej mi že enkrat, kakšen vrag te je obsedel! Zakaj si se tako izpremenila? Ali me ljubiš ali ne?" In nežneje je pristavil: "Metka! Ali nisi več moja, Metka?"

Čutil je, kako se je stresla po vsem telesu. Skoraj bi se bila izdala. Toda užaljeni ponos je zmagal. S trdoto, ki je doslej sama ni slutila v sebi, je potlačila solze, ki so ji silile v oči in hladno odgovorila:

"Ne. Nikoli nisem bila vaša."

Tedaj je zajel in pahnil njeno roko od sebe, da se je opotekla. Potegnil je listič iz žepa in rekel stisnjenih zob:

"Nesite to v Gotno vas, k Šetini za šmihelskega župnika! Zganite list in ga dajte v usta, ko greste čez most! Ako vas primejo, ga pojejte—tako je naročila vaša teta. Zbogom, gospodična! In ne zamerite, da sem vašo igro imel za resnico!"

Hreščee se mu je utrgal glas v grlu. Brž je stopil mimo nje in skoraj tekel po Loki dalje. Iz oči so se mu ulile solze. Ko je prišel do goščave, ki je segala s Kapitelskega hriba navzdol do Krke, je sedel na štor in glasno zaihtel.

Kako jo je ljubil! In ona . . . Ali je mogoče, da bi se bila le igrala z njim? Ali je mogoče, da bi mu bil zlati blesk njenih lepih oči ves čas lagal? Ali je mogoče, da se za njenim nežnim, nedolžnim obrazkom skriva tolikšna pokvarjenost?

Ne, ne! Saj to ni mogoče! Nekaj je stopilo med njiju. Nekaj, česar mu ni hotela povedati, jo je zmotilo. Ali ni čutil njenega razburjenja? Ali bi hladni, spogledljivi ženski roka tako trepetala, kakor je njej? In bledica njenih lic! In objokane oči! Oh, seveda! Šele zdaj se je spomnil na vse to.

Nasmehnil se je, obrisal solze in vstal. Oh, seveda, seveda! Le kaj mu je bilo, da je takoj izgubil glavo! Ko se drugič snideta, ne izpusti dekleta, dokler ne bo med njima vse zopet jasno in dobro.

Potolažen je nadaljeval pot ob Krki navzgor.

Metka pa je stopala počasi v nasprotno smer mimo vrtov proti čuvajnici. Srce se ji je stisnulo.

SPARKY SAYS

Keep Matches Away from Children!

Don't give fire a place to start!

skalo v bolečini. Nič kaj zadovoljna ni bila sama s seboj . . .

Kako jezen je bil . . . Oh, da je "imel igro za resnico," je rekel . . . Ali mu je delala krivico? Ali jo ima res rad?

"Gospodična—kar notri stopite!"

Iz odprte čuvajnice jo je okliknil nosljajoč, zoprni glas—bil je neznanec, civilist, ki jo je zasledoval pred dvema dnevo—denunciant oziroma samozvani tajni agent Nande Grošl.

"Signorina, con permesso!" ji je položil vojak na straži roko na ramo in jo porinil v čuvajnico.

Zdajci se je zavedela: listek! Držala ga je še vedno drobno zganjenega v roki. Bliskovito je dvignila roko k ustom.

"O-ha!"

Surovo jo je zgrabil neznanec za grlo.

"Odpri usta, golobica! Hehehe!" je meketal.

Zaman je tiščala zobe skupaj in poizkušala pogoltniti listek. Sapa ji je že pohajala. Koščeni neznančevi prsti so ji oklepali grlo kakor klešče.

Zdajci je vzel vojak z mize ploščato ravnilo, ji ga surovo porinil med zobe in ga zavrtel, da je razklenila čeljusti. Brž je civilist segel v njena usta in z ukrivljenim prstom privlekel listek ven.

"Mhm!"

Izpustil jo je in brž razgrnil listek. Stopil je z njim na svetlo med vrata in bral:

"Pridite jutri ob devetih k meni na razgovor o važni zadevi!"

Razočaran je Grošl povsili roko in bedasto pogledal v obraz dekletu, ki ga je merilo s sovražnim pogledom. Listek je bil brez naslova, brez podpisa in pi-

san z velikimi, okornimi, tiskanimi črkami.

"Kdo je pisal ta listek?" je vprašal.

Metka je skomignila z rameni:

"Ne vem."

"Kdo vam ga je dal?"

Metka ga je pogledala z istim prezirljivim pogledom kakor pred dvema dnevo, se zazrla potem skozi zaprašeno okno in — molčala.

"Ste čuli? Vprašam vas, kdo vam ga je dal?" se je besno zadržal.

Za spoznanje so se njene sočene ustne trdneje stisnile.

"Torej nekdo, ki ga nočete izdati. To je sumljivo. In komu ga nesete?"

"Hotela sem ga vreči v Krko," mu je s posmehom odvrnila in pristavila: "Saj ste videli, kam nosim listke—v Krko."

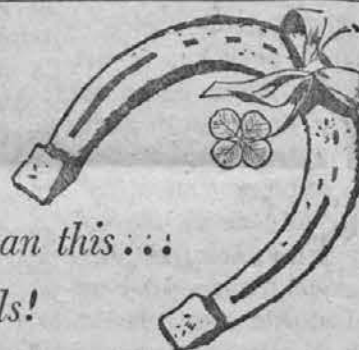
"Prekleta mrha!" je divje zapihl agent. "Če misliš, da se boš norčevala iz mene, se motiš . . . Peljite jo v prošnjo, v pisarno poveljstva!" je oblastno zapovedal straži in pristavil v laškem jeziku: "Al commando! Nella cancellaria!"

"Si, signore!" je bil Lah takoj pripravljen. Prijel je Metko za komolec in jo porinil pred seboj skozi vrata.

Iz vseh bajt na Bregu so pridrevli ljudje in gledali za Metko, ko jo je straža gnala po ulici navzgor proti prošnji. Nekaj otrok je teklo kriče za njima. Eden izmed otročajeve je skočil naprej in zakričal v Marjetino bajto:

"Vašo Metko peljejo!"

Za trenutek je stara Gosarka obstala kakor okamenela. Potem je bila v skoku na vratih. Že je zagledala pred seboj ubo-

It takes more than this... to make good schools!

With America's schools facing the largest enrollment in history, it will take a lot more than luck to make sure they continue to provide our children with the kind and quality of education they need and deserve.

Luck, of course, is no substitute for the interest you can and should take in the future of our children and the needs of our schools.

Your local school board, P.T.A.'s and other public-spirited groups need your help and support!

BETTER SCHOOLS BUILD BETTER COMMUNITIES

In cooperation with The National Citizens Commission for the Public Schools, this advertisement is sponsored by

ENAKOPRAVNOST

Make your retirement a real reward for your work!

Start now to buy the ease and comfort you've always wanted—through U.S. Savings Bonds

LOTS OF PEOPLE seem to think that if they L never look ahead, they'll never see the time when they retire. But sooner or later, that time rolls around anyway, for all of us. So look ahead! You can make your retirement a wonderful reward for your work—if you have the money. And the best way to have it is to start investing now—in U. S. Series E Savings Bonds.

Why Savings Bonds? Because for your retirement, you want the surest, safest investment you can get. Another reason. You want an investment that earns good interest for you. U. S. Savings Bonds do that—earn 3% compounded semiannually when held to maturity. You'll be surprised how fast your money piles up!

And there are no other securities you can purchase more conveniently. Just sign for the easy, automatic Payroll Savings Plan where you work. Or if self-employed, invest in Bonds regularly where you bank.

Start now to make your retirement dreams come true, through U. S. Savings Bonds!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

go dekletce v spremstvu straže in otročje drhali. Pogumno se je Metka nasmehnila starki. Marjeta pa je brž dvignila prst na usta. Nečakinja jo je razumela in ji prikimala. Že je šel ves spreved mimo.

Stara Marjeta se je umaknila v bajto, zaprla vrata in se sedla na stol . . . Ubogo dete! Kaj bodo storili z njo?

Toda kmalu si je opomogla in šinila kvišku: Glavar . . . Obvestiti ga mora takoj! Ampak kako? Danes je bila že dvakrat pri njem. Nemogoče, da bi tretjič hodila s culo perila tja. Posebno ne zdaj, po Metkini aretaciji. Torej mora poslati koga drugega. Le koga? Gospa Langerjeva je odpotovala. Rormana ni doma. Jak je odšel v Prečno. Gričarico? . . . Ne, preveč je zgovorna. Ljudje, ki radi mnogo govore, se dostikrat zaklepečejo. Zaupati jim ne smemo preveč . . . Hm. Treba bo stopiti do župnika Mihaela Seška. On je goreč pristaš brambovcev. Vsako nedeljo je — kakor njegovi tovariši po drugih dolenskih farah — navduševal ljudstvo k ljubezni do "presvitlega cesarja Franca" in k delu in žrtvam za "premilo našo očetnjo Avstrijo."

Zdaj, ko so bili Francozi v mestu, so sicer njegove pridige postale zmernejše in previdnejše, vendar je bil še vedno zvest glavarev zaupnik. On naj posvari Hohenwarta. Morda bo

vložil tudi dobro besedo za Metko na francoskem poveljstvu. Saj so pravili, da se je z različnimi uslugami generalu že močno prikupil in je njegova beseda pri okupatorju poravnala že marsikatero kočljivo zadevo.

Nekaj trenutkov pozneje je bila Marjeta na poti. Župnik je svoje prostorno stanovanje v prošnji—Novo mesto že od smrti barona Zierheima ni imelo več prošta—odstopil generalu. Stanovanje je v Cerkveni ulici, v lastni pritlični hiši tik pod Kapiteljsko cerkvijo.

Ko mu je kuharica naznanila Gosarko, je starko takoj povabil v sobo in ji prišel vljudo naproti. Spoštoval je v njej še vedno nekdanjo graščakinja. Tudi je vedel, kako visoko ceni glavar perico. Primaknil je starki stol poleg svojega pisalnika in sede sam v naslanjač pred njim.

"Kaj vas je privedlo k meni?" jo je vprašal po prvih pozdravnih besedah.

(Dalje prihodnje)

3 SOBE SE ODDA

V NAJEM DRUŽINI BREZ OTROK. Pokličite po 6. ure zvečer. UTah 1-6888

V NAJEM

SE ODDA STANOVANJE S 4 SOBAMI. Vse v najboljšem stanju. Vpraša se na 1118 EAST 76th STREET

A Red Feather Agency of Your Community Chest

THE INTERNATIONAL INSTITUTE OF YWCA

CITIZEN'S BUREAU

Formerly Located in The Marshall Building Were During 1954 Consolidated To Form

THE NATIONALITIES SERVICES CENTER

NOW LOCATED AT 1620 PROSPECT AVE. PHONE SU. 1-4560

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

19461 SO. LAKE SHORE BLVD.

Pokličite:

Ivanhoe 1-9382